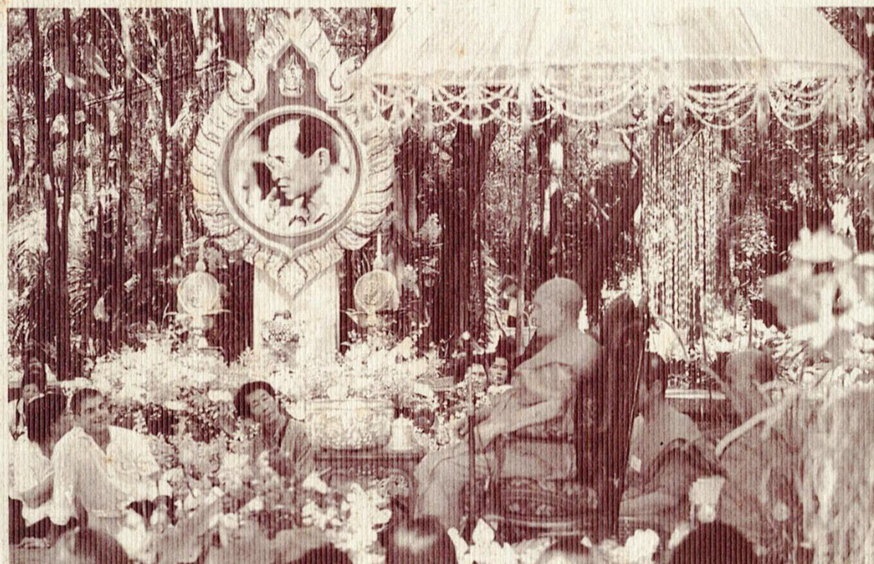
แม่ทัพโลก

พระพรหมมังคลาจารย์
(ปัญญานันทภิกขุ)

หนังสือที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ

นางแอ๋ว มณีสินธุ์

ณ วัดวชิรธรรมสาธิต กรุงเทพมหานคร

วันอังคารที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ชาตะ ๑๗ ตุลาคม ๒๔๙๔

มตะ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

แจกเป็นธรรมทาน

นายปิยะศักดิ์ มณีสินธุ์	สามี
นายเฉลิมพล มณีสินธุ์	บุตร
นายมนตรี่ มณีสินธุ์	บุตร
นางสาวศิริอร มณีสินธุ์	บุตร
เด็กชายอดิเทพ มณีสินธุ์	หลาน

ประวัติ คุณแม่แอ๋ว มณีสินธุ์

คุณแม่แอ๋วเป็นลูกสาวของคุณตาเอื้อนและคุณยายฟู พานทอง เกิดเมื่อวันพุธที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ มีพี่น้องรวม ๗ คน คือ

๑. คุณป้าสะอิ้ง พานทอง

๒. คุณลุงบำรุง พานทอง

๓. คุณลุงอารมณ์ พานทอง

๔. คุณป้าละเอียด พานทอง

๕. คุณป้าจำอวด พานทอง

๖. คุณแม่แอ๋ว พานทอง

๗. คุณน้าอี๊ด พานทอง

คุณแม่แอ๋วเป็นชาวอำเภอแกลง จังหวัดระยอง ครอบครัวปลูกผักผลไม้ทำสวนทุเรียน มังคุด เงาะฯลฯ ตอนเป็นเด็กจะติดตามคุณตาไปทุกๆที่เสมอ ด้วยเหตุที่คุณตาเป็นผู้ใหญ่บ้าน ฉะนั้นจึงมีผู้คนรู้จักมากหน้าหลายตา คุณตาเป็นคนที่มีเพื่อนเยอะและชอบดื่มเหล้า คุณแม่ก็จะตามคุณตาไปนั่งในวงเหล้า โดยมีคุณตารับหน้าที่เป็นนักร้องและคุณแม่เป็นคนรำ นอกจากมีหน้าที่รำหน้าวงเหล้าแล้ว อีกหน้าที่หนึ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือ หน้าที่ดูต้นทางให้คุณตา เพราะคุณตาเป็นคนหน้าตาดี มักจะมีสาวๆมาติดพันอยู่เสมอๆ ด้วยคุณตาเจ้าชู้ ชอบไปหาสาวคนโน้นทีคนนี้ที คุณแม่ก็จะคอยดูต้นทางว่าคุณยายมาหรือยัง คุณแม่จะบอกเสมอว่า ไม่น่าทำแบบนั้นเลย แต่ด้วยความที่รักคุณตามากก็ไม่อาจขัดคุณตาได้

พอคุณแม่อายุ ๑๘ ปีก็เดินทางมาที่จังหวัดชลบุรี เพื่อมาเรียนตัดเย็บเสื้อผ้ากับคุณป๋าสะอิ้ง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความรักระหว่างป๋าและคุณแม่ เพราะคุณแม่ต้องเดินทางไปกลับระหว่างจังหวัดระยองและจังหวัดชลบุรี ซึ่งระหว่างนั้นป๋าทำหน้าที่เป็นนายตรวจตั๋ว จึงทำให้พบกันเสมอๆทุกครั้งที่คุณแม่เดินทางมาเรียนตัดเย็บเสื้อผ้า แต่ระหว่างนั้นคุณแม่ก็ไม่ได้ปลื้มหรือชอบอะไรในตัวป๋า ครั้นจะมีแต่ทะเลาะกันด้วยซ้ำไป แต่ด้วยพรหมลิขิตทำให้ป๋ากับคุณแม่ได้มาใช้ชีวิตร่วมกัน ป๋าจะคอยเทียวรับเทียวส่งคุณแม่อยู่เสมอ คุณแม่เคยเล่าให้ฟังว่า มีอยู่ครั้งหนึ่งป๋าไปหาคุณแม่ที่บ้าน แล้วเจอผ้าขาวม้าตากอยู่หน้าบ้าน ทำให้ป๋าเข้าใจผิดคิดว่าคุณแม่มีสามีแล้ว แต่จริงๆแล้วเป็นผ้าขาวม้าของพี่เขย แต่ป๋าก็ไม่ลดละความพยายามเดินหน้าจีบคุณแม่ต่อไปจนได้มาใช้ชีวิตร่วมกันในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ความรักระหว่างป๋าและคุณแม่ไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ เพราะต้องกัดก้อนเกลือกิน ช่วยกันทำมาหากินมาอย่างยากลำบากจนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้ให้กำเนิดลูกชายคนแรกคือ นายเฉลิมพล มณีสินธุ์ (หนุ่ย) ในช่วงชีวิตช่วงนั้นก็ยังใช้ชีวิตยากลำบากอยู่ แต่ก็ช่วยกันสร้างเนื้อสร้างตัวจนเริ่มลืมตาอ้าปากได้ และให้กำเนิดลูกชายคนที่สองในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ คือ นายมนตรี มณีสินธุ์ (เต๋า) ฐานะทางบ้านเริ่มดีขึ้นเรื่อยมา คุณแม่อยากได้ลูกสาวมาเพิ่มสีสันให้กับบ้าน แต่ป๋าซึ่งเป็นคนจีนจึงไม่ปลื้มที่จะมีลูกสาวสักเท่าไหร่ แต่หลังจากนั้นในปี ๒๕๒๗ คุณแม่ได้ให้กำเนิดลูกสาว คือ นางสาวศิรีอร มณีสินธุ์ (แบงค์) พอลูกๆเริ่มโตก็เริ่มแยกย้ายกันออกไปอยู่ข้างนอก โดยลูกชายคนโตได้ย้ายไปทำงานที่อมตะนคร จังหวัดชลบุรี ส่วนลูกคนที่สองและสามก็ยังอยู่กับคุณแม่และป๋า ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ครอบครัวมณีสินธุ์ก็ได้รับข่าวดีอีกครั้ง เพราะพี่สะใภ้คนโตได้ให้กำเนิดหลานชายคนแรกของครอบครัวคือ เด็กชายอดิเทพ มณีสินธุ์ (กิมอ๋อง) แต่ความรักระหว่างพี่ชายและ

พี่สะใภ้ก็เดินทางมาถึงทางตัน สุดท้ายทั้งคู่ต้องแยกทางกัน และคุณแม่ก็รับหลานชายมาเลี้ยงด้วยตนเอง คุณแม่เลี้ยงหลานชายมาด้วยความรักความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนใครๆคิดว่าเป็นลูกชายคนสุดท้อง

โดยพื้นฐานคุณแม่เป็นคนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นเสมอมา ทำให้คุณแม่มีเพื่อนมากหน้าหลายตา ทุกฐานะ ทุกชนชั้น คุณแม่มักจะช่วยเหลือคนอื่นจนลืมตัวเองเสมอๆ และด้วยความที่คุณแม่เป็นคนธรรมะธรรมโม ทำให้คุณแม่ชอบเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงจัดรถทัวร์ไปทำบุญหลายๆวัด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คุณแม่มีเพื่อนมาก คุณแม่มักจะพูดบ่อยๆว่า "**พี่แอ๋วคือคนจนผู้ยิ่งใหญ่ จนเงินแต่รวยน้ำใจ**" "**เกิดมาเพื่อเป็นผู้ให้**" อะไรที่คุณแม่พอจะหยิบยื่นความช่วยเหลือได้ คุณแม่ไม่เคยพลาดโอกาสเลย โดยที่คุณแม่ไม่เคยหวังผลตอบแทนอะไรจากคนที่คุณแม่ไปช่วยเหลือเลย ขอแค่เห็นความสุขของคนที่ได้ช่วยก็เพียงพอ...

และในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ คุณแม่เริ่มมีอาการจุกเสียดท้อง แต่ด้วยความที่เป็นคนเข้มแข็งจึงไม่ยอมบอกใครว่าเป็นอะไร คือพูดง่ายๆว่าถ้าไม่เจ็บจนถึงที่สุดจะไม่มีคำว่า "**เจ็บ**" ออกมาจากปากคุณแม่แน่นอน คุณแม่ทนอาการจุกเสียดมาเกือบสองปี โดยไปหายาทานเองเพื่อให้อาการทุเลาลง แต่ความเจ็บปวดก็ไม่ได้ทำให้คุณแม่หยุดทำบุญได้เลย เมื่อประมาณกลางปี ๒๕๕๑ คุณแม่ได้เดินทางไปแสวงบุญที่ประเทศอินเดีย และกลางปี ๒๕๕๒ เดินทางไปแสวงบุญที่ประเทศพม่า และช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ คุณแม่มีอาการปวดท้องขั้นรุนแรงจนต้องนำตัวส่งโรงพยาบาลถึง ๓ โรงพยาบาล ทุกโรงพยาบาลลงมติว่าคุณแม่เป็นนิ่วในถุงน้ำดี ต้องทำการผ่าตัดโดยด่วน แต่คุณแม่ก็ขอระงับการผ่าตัด เพราะคุณแม่เชื่อว่าตัวเองไม่ได้เป็นนิ่วอย่างแน่นอน

จนกระทั่งได้ไปเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลกล้วยน้ำไทย ๑ ทางโรงพยาบาลบอกว่าคุณแม่อาจจะมีก้อนเนื้อร้าย ทางโรงพยาบาลไม่สามารถทำการรักษาให้ได้ จึงนำตัวคุณแม่ส่งต่อไปยังโรงพยาบาลเลิศสิน ทางโรงพยาบาลบอกกับทางญาติว่าคุณแม่เป็นเนื้อร้ายคือมะเร็งถุงน้ำดี ต้องรีบเข้ารับทำการผ่าตัดโดยด่วนเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ หลังจากทำการผ่าตัดคุณหมอก็บอกว่า มะเร็งในตัวของคุณแม่ลามมาที่ต่อมน้ำเหลือง อาจจะมีชีวิตอยู่ได้แค่ ๖ เดือน และคุณหมอไม่แนะนำให้บอกคุณแม่ ซึ่งทำให้ทางครอบครัวรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมาก แต่ก็ยังเชื่อว่าปาฏิหาริย์มีจริง แต่แล้วมะเร็งก็ได้คร่าชีวิตของคุณแม่ไป เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

แม่ทัพโลก

พระพรหมมังคลาจารย์

(ปัญญานันทภิกขุ)

ญาติโยมทั้งหลายที่มาประชุมกันเพื่อฉลองความแก่ของหลวงพ่อ หลวงพ่อแก่มาโดยลำดับ แต่วันนี้แก่ครบ ๘๐ ปีบริบูรณ์ ญาติโยมก็มีความปลาบปลื้มใจที่หลวงพ่อมีอายุมาได้ถึงขนาดนี้ ไม่ตาย ไม่เจ็บเสียในระหว่างนั้น ได้ใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์ในการสร้างเสริมธรรมะให้แก่ประชาชนมาเป็นเวลานาน ประมาณ ๕๐ ปีแล้ว และก็ยังจะพูดธรรมะต่อไป จนกว่าคอจะแตก หรือพูดไม่ได้

ญาติโยมที่ได้ฟังธรรมทางวิทยุบ้าง ทางโทรทัศน์บ้าง มาฟังเทศน์ที่วัดบ้าง ฟังตามต่างจังหวัดที่ไปเทศน์บ้าง ก็มีความปลื้มอกปลื้มใจในการที่ได้ฟัง คนที่เคยได้ฟังวิทยุโทรทัศน์ไม่เห็นตัวจริงก็อยากจะเห็น เวลาไปไหน คนก็ว่า ได้เห็นทางโทรทัศน์ ได้ฟังแต่เสียงทางวิทยุ ไม่ได้เห็นตัวจริง

เลยบอกว่าตัวจริงมันไม่มีหรอกโยม มีแต่ตัวประกอบกันเข้าเป็นสังขาร ไหลไปตามอำนาจของการปรุงแต่ง แล้วอาจจะถึงความแตกดับในเวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้ แต่ถ้ายังไม่แตกไม่ดับ ก็จะทำประโยชน์แก่พระศาสนาต่อไป เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่ญาติโยมทั้งหลาย

ก่อนที่จะฟังอาตมาพูดอยากให้โยมฟังเสียง**ท่านเจ้าคุณพุทธทาส** ท่านอัดเทปส่งมา เนื่องในวันเกิดของหลวงพ่อในวันนี้ เพราะฉะนั้นเรามาฟังเทปกันก่อน ฟังดูว่าท่านเจ้าคุณพุทธทาสท่านพูดว่าอย่างไร อันนับเนื่องกับวันเกิดนี้ ญาติโยมตั้งใจฟัง

เพื่อนสหธรรมิก สพรหมจารี และท่านสาธุชน ผู้มีความสนใจในธรรมทั้งหลาย

กระผม, อาตมาไม่สามารถจะมาร่วมสันนิบาตในงานนี้ได้ด้วยข้อขัดข้องทางร่างกายเดินทางไม่ได้ แต่ก็จะต้องขอมาโดยจิตใจ มาโดยเสียง และก็มาถวายของขวัญในฐานะของ **"พุทธทาส"** ซึ่งเป็นพี่ชาย แด่ **ท่านปัญญา** คือน้องชาย ถวายเป็นการอุปโลกน์จากผู้ที่เรียกตัวเองว่า "พุทธทาส" ทั้งหลายด้วย มาเพื่อถวายของขวัญในโอกาสอันสำคัญยิ่งยวดของน้องชาย คือมาถวายตำแหน่ง **"แม่ทัพโลก"** เพื่อทำสงครามโลกกับโลกความเห็นแก่ตัว ซึ่งกำลังมีอยู่ในบัดนี้

แม่ทัพของโลกฝ่ายพุทธบริษัท ทำสงครามกับมารร้ายแห่งโลกผู้มีความเห็นแก่ตัวในปัจจุบันนี้ เป็นแม่ทัพของพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้า และของทุกๆศาสนา

นี่คือของขวัญ ขอถวายแด่น้องชายที่รักใคร่ที่สุด ผู้ร่วมกิจการกันมาหลายสิบปีเต็มทีแล้ว แม้ไม่ได้มาด้วยตนเอง ขอให้ได้เข้าใจตามนี้

ขอแถลงความในใจต่อไปอีกสักหน่อยว่า **ความเห็นแก่ตัวกำลังครองโลก** และครองยิ่งขึ้นๆ โลกใกล้ความวินาศ เพราะความเห็นแก่ตัว ท่านทั้งหลายที่พอจะสังเกตเห็นได้ อาตมาอยากจะชี้แนะ ๒-๓ ข้อว่า

เมื่อโลกยังไม่รู้จักทำน้ำแข็ง ทำน้ำแข็งไม่เป็น ยังไม่มีน้ำแข็งจะกินน่ะ คนในโลกมีจิตใจเยือกเย็นกว่ายุคที่มีน้ำแข็งกิน

เมื่อคนยังไม่มีไฟฟ้าใช้ โลกที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จิตใจของคนสว่างไสว ไม่มืดมนเหมือนกับคนยุคที่มีไฟฟ้าใช้

ในยุคที่ไม่มีรถยนต์ ไม่มีเรือบิน คนไม่ไปเที่ยวกันที่อโคจรมากเหมือนเดี๋ยวนี้ เดี๋ยวนี้คนไปเที่ยวเล่นสนุกสนาน สรวลเสเฮฮา

มีลักษณะเป็นอโคจรมากขึ้น ซึ่งไม่เคยมีในสมัยที่โลกไม่มีรถยนต์ และไม่มีเรือบิน

เมื่อสิ่งเหล่านี้เพิ่มขึ้น มันหมายความว่า ด้วยอำนาจของความเห็นแก่ตัว ซึ่งเป็นกิเลส เป็นอวิชชา โลกก็ใกล้ความวินาศเข้าไปทุกที เดี๋ยวนี้มีประชาธิปไตยสำหรับเห็นแก่ตัว ใครจะใช้ประชาธิปไตยเพื่อเห็นแก่ตัวเท่าไรก็ได้

ขอตั้งข้อรังเกียจคนเห็นแก่ตัว หรือความเห็นแก่ตัว ให้เป็นที่เข้าใจกันในบัดนี้ว่ามันเลวร้ายสักเท่าไร จนถึงกับต้องมี**กองทัพโลก** สำหรับปราบปรามความเห็นแก่ตัว ซึ่งมีอยู่ในโลก ขอท่านทั้งหลายตั้งใจฟังให้ดีๆ ว่าลักษณะของคนเห็นแก่ตัวนั้นเป็นอย่างไร

คนเห็นแก่ตัว มันขี้เกียจ ไม่ทำงาน แต่มันจะเอาผลงาน สมัยเด็กวัดอาตมารู้สึกดีมาก เด็กวัดคนไหนเห็นแก่ตัว มันขี้เกียจ และก็เป็นที่เกลียดชังของเด็กวัดทั้งหมด คนเห็นแก่ตัวมันขี้เกียจ แต่มันจะเอาประโยชน์

คนเห็นแก่ตัว มันเอาเปรียบทุกอย่างทุกประการที่มันจะเอาเปรียบได้

คนเห็นแก่ตัว มันอิจฉาริษยา ไม่อยากให้ใครได้ดี

คนเห็นแก่ตัว เต็มไปด้วยกลโกงสำหรับหลอกลวง และพร้อมกันนั้นก็จองหอง พองขน ยกหูชูหาง

คนเห็นแก่ตัว นี่ยุแหย่ให้คนแตกกันเป็นพวกๆ เพื่อประโยชน์ของตัว

คนเห็นแก่ตัว ไม่มีความสามัคคี ชวนคนเห็นแก่ตัวมารวมกันสามัคคีพัฒนาประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง มันไม่ไหว มันไม่มา มันชวนยาก ชวนช้างลอดรูเข็มเสียยังง่ายกว่า เพราะว่าความเห็นแก่ตัวนี่ไม่เห็นแก่อะไร มันเห็นแต่แก่ตัว ไม่เห็นแก่ความถูกต้อง ไม่เห็นแก่เพื่อนมนุษย์

ที่ร้ายกาจก็คือ **คนเห็นแก่ตัว** นี่มันชอบรวยลัด ตามคำพูดของอันธพาลว่า"รวยลัด" มันทำงานเหงื่อไหลไคลย้อย นี่มันรวยช้า เพราะฉะนั้นไปรวยลัด ปล้นจี้เอาซึ่งหน้าเดี๋ยวนั้น ในไม่กี่นาทีก็รวย นี่คนเห็นแก่ตัว มันชอบรวยลัด

ทั้งหมดนี้เป็นลักษณะเฉพาะของคนที่เห็นแก่ตัว และกระทำแก่ตัวเอง และค่อย ๆออกไปถึงสังคม ทำให้สังคมพลอยเดือดร้อน ก็ขอให้พิจารณากันอีกสักตอนหนึ่งว่า

คนเห็นแก่ตัวนั่นแหละ มันสร้างมลภาวะ มลภาวะในหมู่บ้าน ในประเทศชาติ หรือในโลก คนเห็นแก่ตัวสร้างมลภาวะ เกือบไม่ต้องอธิบายก็เห็นกันอยู่แล้วว่า มลภาวะนี่มันมาจากความเห็นแก่ตัวของคนเห็นแก่ตัว

ความเห็นแก่ตัวมีมากเข้า มันก็เพิ่มอุบัติเหตุ อุบัติเหตุที่เลวร้ายในท้องถนน ในแม่น้ำลำคลอง ที่ไหนก็ตาม บรรดาอุบัติเหตุทั้งหลายมันมาจากผู้เห็นแก่ตัว บางทีเป็นนายทุนใหญ่ เจ้าของกิจการเห็นแก่ตัว ลูกจ้างก็เห็นแก่ตัว คนขับรถก็เห็นแก่ตัว คนขนของก็เห็นแก่ตัว เปิดโอกาสให้เกิดอุบัติเหตุเลวร้ายนานาประการเพราะความเห็นแก่ตัว

ทีนี้ **คนเห็นแก่ตัว** ทำลายธรรมชาติ ไม่คิดถึงประเทศชาติ ไม่คิดถึงอะไรหมด ต้องการประโยชน์แล้วก็ทำลายธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือป่าไม้ถูกทำลายอย่างวินาศ ธรรมชาติทุกอย่างมันทำลาย แล้ว

มันยังทำลายสิ่งที่เขาสร้างไว้ดีแล้ว ถนนหนทาง ห้วยหนองคลองบึงที่เขาสร้างกันไว้ดีแล้ว มันทำลาย ริบ ฉ้อโกงเอาไปเป็นของตัวเสียหมด

อีกทางหนึ่ง **คนเห็นแก่ตัว** เห็นแก่ตัวทีละนิดๆ ไปลองยาเสพติดแล้วก็ได้ติดยาเสพติด ซึ่งกำลังเป็นปัญหาโลก เดี๋ยวนี้ยาเสพติดเป็นปัญหาโลก ให้ลิงมันหัวเราะ ติดอบายมุข ดื่มน้ำเมา เที่ยวกลางคืน ดูการละเล่น อะไรก็ตาม ติดอบายมุข เพราะความเห็นแก่ตัว ที่แสวงหาความเพลิดเพลินให้แก่ตัวอย่างโง่เขลา

ทีนี้มาถึงความเลวร้าย คือว่า **คนเห็นแก่ตัว** มันได้เป็นโรคเลวทราม เลวทรามที่สุนัขก็ไม่เป็น แต่คนเห็นแก่ตัวมันเอามาเป็น โรคเอดส์ที่กำลังเป็นปัญหาทั่วโลกก็ดี โรคก่อนหน้านี้เป็นโรคซิฟิลิส โกโนเรียก็ดี ที่หมามันไม่เป็น คนเห็นแก่ตัวมันก็เอามาเป็น สรุปความว่า คนเห็นแก่ตัวต้องเป็นโรคที่แม้แต่สุนัขก็ไม่เป็น ให้ลิงมันหัวเราะ แล้วก็เป็นอย่างไร

เมื่อคนเห็นแก่ตัวหนักเข้าๆ มันก็หลงทาง ทำอะไรไม่ถูกก็หลงทาง มีอาการแห่งคนบ้า ไปอยู่โรงพยาบาลบ้า คนบ้าทุกคนในโรงพยาบาลบ้าไหนก็ตาม จุดตั้งต้นของมันก็คือ เห็นแก่ตัวๆ จนหลงทางออกไม่ถูก เลยเป็นบ้า

หรือว่า**คนเห็นแก่ตัว** มันหลงทาง ขนาดฆ่าลูก ฆ่าเมีย ฆ่าพ่อฆ่าแม่ ฆ่าตัวเองตายตามไปเลย นี่ความเห็นแก่ตัวมันถึงกับฆ่าตัวเองตายตามไป

ความเลวร้ายกำลังระบาดทั่วโลก คนมั่งมีก็เห็นแก่ตัว คนยากจนก็เห็นแก่ตัว เศรษฐีก็เห็นแก่ตัว คนขอทานก็เห็นแก่ตัว นายจ้างก็เห็นแก่ตัว ลูกจ้างก็เห็นแก่ตัว กำลังเป็นปัญหาระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง เป็นปัญหาของประเทศทั่วโลก นี่เรียกว่ามันจะไม่มีอะไรเหลือ

เมื่อครูบาอาจารย์เกิดเห็นแก่ตัว ก็ทำนาบนหลังลูกศิษย์ ทำนาบนหลังนักเรียน ทำนาบนหลังผู้ปกครองของนักเรียน

เมื่อหมอเห็นแก่ตัว ก็ทำนาบนหลังคนเจ็บไข้ คิดดูเอาเถอะ

เมื่อตุลาการเห็นแก่ตัว ก็ทำนาบนหลังจำเลย

เมื่อนักบวช พระเณร เห็นแก่ตัว ก็ทำนาบนหลังทายก ทายิกา อย่างที่เห็นๆกันอยู่ทั่วไป

ถ้ายิ่งผีสางเทวดาเห็นแก่ตัวยิ่งจะยุ่งกันใหญ่ มันกินสินบนฟรี ถ้าเกิดมีพระเจ้ากินสินบนเข้ามาอีกสักรายละก็ยุ่งใหญ่ ทีนี้ก็หมดเลย อ้อนวอนพระเจ้าผู้เห็นแก่ตัว ไม่มีทางจะสำเร็จ

นี่เรียกได้ว่า ความเห็นแก่ตัวเต็มไปด้วยปัญหา เพราะมีลักษณะดังกล่าวแล้ว โลกนี้กำลังจะวินาศ เพราะนิยมความเห็นแก่ตัว นิยมปัจจัยเครื่องสวยงาม เอร็ดอร่อย สนุกสนาน สวยงามสำหรับบำเรอบำรุงความเห็นแก่ตัว เอาเครื่องจักรอุตสาหกรรมมาผลิต ผลิตแล้วโฆษณาอย่างเก่งที่สุดขายได้หมด

เหยื่อของกิเลสนี่ขายหมดได้หมด คนซื้อหมด เขาโฆษณาเก่ง โฆษณาจนให้คุณยายที่ขี้เหนียวซื้อตู้เย็นก็ได้ นับประสาอะไรกับคนทั่วไป ซื้อของธรรมดาสามัญไม่ได้ มันเห็นแก่ตัว เห็นแก่ตัวแล้วออกอุบายที่จะล้วงกระเป๋าคนอื่นด้วยการโฆษณา การโฆษณาเมื่อทำสำเร็จ ความเห็นแก่ตัวก็เพิ่มซิ เพราะว่าของหลอกลวง เพื่อให้หลงกิเลส เห็นแก่ตัวมันมากขึ้นในโลก คนในโลกก็เห็นแก่ตัวมากขึ้น โลกก็จะถึงความวินาศ เพราะความเห็นแก่ตัว

โดยลักษณะต่าง ๆดังที่กล่าวมาแล้ว ขอให้เราประกาศสงครามกับความเห็นแก่ตัวในโลก ตั้งกองทัพโลกสำหรับ

ทำสงครามกับโลกแห่งความเห็นแก่ตัว ต้องระดมกันเป็นการใหญ่ ระดมกำลังของทุก ๆศาสนามาร่วมมือกันกำจัดความเห็นแก่ตัว

เมื่อมีความสำเร็จในเรื่องนี้ เกิดความไม่เห็นแก่ตัวขึ้นมาแล้ว ก็จะมีผลตรงกันข้าม ถ้าประชาชนทุกคนไม่เห็นแก่ตัว ขอพูดก่อนว่า ก็ไม่มีใครจ้างคนให้เลือกผู้แทน และไม่มีใครมารับจ้างเลือกผู้แทน ปัญหามันหมดไปเท่าไร เมื่อคนไม่เห็นแก่ตัว มันก็ไม่มีผิดทางอาชญากรรมใดๆเกิดขึ้น แม้แต่ความแพ่ง มันจะไม่เกิดคดีทั้งทางแพ่งและอาญา

ถ้าคนมันไม่เห็นแก่ตัว ไม่มีใครฆ่า ไม่มีใครขโมย ไม่มีใครผิดในกาม ไม่มีใครหลอกลวง ไม่มีใครดื่มน้ำเมา ไม่มีใครขาดศีลข้อไหน ไม่มีคนเสียศีลธรรมจริยธรรมข้อไหน มันก็เต็มไปด้วยสันติสุขสันติภาพ

นี่แหละ ขอให้สนใจเป็นพิเศษเถอะว่า ถ้าไม่มีความเห็นแก่ตัวแล้วไม่มีความลำบากยุ่งยาก ไม่มีปัญหาอะไร เอากฎหมายไปทิ้งทะเลให้หมด เลิกตำรวจ เลิกคุก เลิกตะราง เลิกศาล เลิกโรงพยาบาลบ้าได้ ถ้าทุกคนมันไม่เห็นแก่ตัว

ถ้าทุกคนเห็นแก่ตัว มันก็จะมีอย่างที่ว่ามาแล้ว สร้างคุกตะรางเท่าไรก็ไม่พอ ตำรวจเท่าไรก็ไม่พอ ศาลสถิตยุติธรรมเท่าไรก็ไม่พอ โรงพยาบาลบ้าเท่าไรมันก็ไม่พอ เพราะมันมีความเห็นแก่ตัว แล้วมันก็สร้างขึ้นมาๆ ขอให้มาคิดนึกถึงเรื่องนี้

อาตมาเคยอ่านเรื่องที่รู้สึกประหลาด จำไว้ได้ไม่ลืมว่า **เหลาจื๊อ** ศาสดาในประเทศจีน ร่วมสมัยกับ**พระพุทธเจ้า** เป็นศาสตราจารย์ใหญ่ มีลูกศิษย์ไปถามว่า "ท่านอาจารย์ การปกครองที่ดีที่สุด วิเศษประเสริฐที่สุด นั้นคือการปกครองอย่างไร" อาจารย์เหลาจื๊อตอบว่า "การปกครองที่ไม่ต้องมีการปกครอง" ทำให้ลูกศิษย์คนนั้นเห็นอาจารย์ตอบบ้าๆ บอๆ อย่างนี้พูดกันไม่รู้เรื่อง เลิกกัน ไม่ต้องพูดกัน

แต่เดี๋ยวนี้อาตมาสังเกตเห็นว่าเป็นคำพูดที่ประเสริฐ ที่วิเศษ ถูกต้องที่สุด มันมีการปกครองที่ไม่ต้องมีการปกครอง คือเมื่อประชาชนทุกคนไม่เห็นแก่ตัว คนทุกคนไม่เห็นแก่ตัว การปกครองนั้นไม่ต้องมีการปกครอง

ไม่มีการจับใครมาลงโทษ ไม่ต้องมีการคอยเฝ้าดู เฝ้าจับขโมย จับโจร อะไรต่างๆ ไม่ต้องมีการปกครอง ไม่ต้องมีตำรวจ ไม่ต้องมีศาล ไม่ต้องมีอะไร เมื่อทุกคนไม่เห็นแก่ตัว

เมื่อทุกคนมีความไม่เห็นแก่ตัวแล้ว การปกครองชนิดที่ไม่ต้องมีการปกครองมันก็เกิดขึ้น มีความสงบเย็น เป็นสันติสุข สันติภาพ สักเท่าไรเล่า ลองคำนวณดูเถิด ขอเรียกสภาวะอย่างนี้ ลักษณะอย่างนี้ว่า "แผ่นดินเพชร" เขาพูดกันแต่แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง เราขอเสนอแผ่นดิน ยิ่งไปกว่าทอง เมื่อประชาชนทั้งหลายไม่เห็นแก่ตัว มันก็เป็นแผ่นดินเพชร เหนือแผ่นดินทองไปเสียอีก

แผ่นดินเพชรสร้างด้วยแผ่นดินทอง แผ่นดินทองสร้างด้วยแผ่นดินธรรม แผ่นดินธรรมสร้างด้วยแผ่นดินไท ไท คืออิสระ ไม่เป็นทาสของกิเลสตัณหา ยาเสพติดอะไร แผ่นดินไทแล้วก็สร้างแผ่นดินธรรม แล้วก็สร้างแผ่นดินทอง แล้วก็สร้างแผ่นดินเพชรสำเร็จ ทุกคนไม่เห็นแก่ตัว หาอาชญากรทำยาหยอดตาไม่ได้ ถ้าเรากำจัดความเห็นแก่ตัวออกไปเสียได้ แผ่นดินเพชรก็จะเกิดขึ้นมา

นี่แหละเรียกว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องช่วยกันต่อสู้กำจัดความเห็นแก่ตัว จะเรียกว่า ผีร้าย ซาตาน พญามาร อะไรก็เรียกว่าขั้นสุดยอดทั้งนั้น **ความเห็นแก่ตัว** ต้องขจัดออกไป

ผมมาไม่ได้โดยตัว ก็ขอส่งเสียง ส่งจิตใจ ส่งความประสงค์มายังน้องชายที่รักคือ**ท่านปัญญา** ขอแต่งตั้งท่านให้เป็น**แม่ทัพโลก** เพื่อทำสงครามโลก โลกระหว่างโลกของความเห็นแก่ตัวกับความไม่เห็นแก่ตัว ขออ้อนวอนให้รับหน้าที่นี้ โดยความปรารถนาของพวกที่เป็น **"พุทธทาส"** ทุกคน

พุทธทาส มีหลายหมื่นหลายแสนคน อุปโลกน์เป็นน้ำเสียงเดียวกันว่า ขอถวายหน้าที่อันนี้แก่น้องท่านปัญญา เป็นแม่ทัพโลก เพื่อจะทำสงครามโลกกับโลกที่มันเห็นแก่ตัว ให้กลายเป็นโลกที่ไม่มีความเห็นแก่ตัว เป็นโลกของพระพุทธศาสนา และของทุก ๆ ศาสนา มีความสงบเยือกเย็น ในความหมายแห่งพระนิพพาน จึงเรียกว่ามันมี "แผ่นดินเพชร" เกิดขึ้นมา มีความเยือกเย็น เย็นอก เย็นใจ เย็นทุกอย่าง เย็นทุกประการ ในความหมายแห่งพระนิพพาน นี่เป็นแผ่นดินเพชร

ข้อนี้ไม่ต้องคำนึงว่าจะชนะหรือไม่ชนะ แต่แน่ใจว่าต้องเอาชนะให้จนได้ เราจึงขอถวายหน้าที่สูงสุด **แม่ทัพโลก** ทำสงครามโลกเพื่อชนะโลกแห่งความเห็นแก่ตัว

นี่ไม่ได้มาด้วยตนเอง แต่ส่งจิตใจทั้งหมดมาด้วยเสียง มาด้วยหลักฐานการขอร้องอย่างที่กำลังพูดอยู่นี้ ขอให้ผู้ที่มีความเห็นด้วยทุกคนจงแสดงอนุโมทนาสาธุการ และไชโยกันให้ถึงที่สุดเถิด

ผมขอจบของขวัญการแต่งตั้งให้เป็นแม่ทัพโลกแด่น้องชายซึ่งเป็นสุดที่รัก ทำงานเพื่อพระศาสนามาหลายสิบปีแล้ว มาถึงสุดยอด และขอแต่งตั้งให้เป็นแม่ทัพของโลก ทำสงครามโลกต่อสู้กันระหว่างโลกของผู้เห็นแก่ตัวกับโลกของผู้ไม่เห็นแก่ตัว

ขอยุติของขวัญ ขอให้ทุกคนอนุโมทนาสุการ ไชโย แม้อยู่ในใจก็ได้ ไม่ต้องออกเสียงก็ได้

สาธุ สาธุ สาธุ

ยาติโยมได้ฟังสารที่ส่งมาจาก**ท่านพุทธทาส** ซึ่งเป็นเสมือนหนึ่งพี่ชายของอาตมา ฟังแล้วโยมรู้สึกอย่างไร รู้สึกในใจอย่างไร อาตมาฟังแล้วตื้นตัน ตื้นตันใจ พูดอะไรไม่ค่อยออก ท่านพูดมาจากดวงใจที่แท้จริง เป็นดวงใจที่เป็นพุทธทาส คือเป็นทาสพระพุทธเจ้า

ท่านเป็นทาสพระพุทธเจ้ามาเป็นเวลา ๕๐-๖๐ ปีแล้ว อาตมาก็ไปร่วมวงความเป็นทาสของพระพุทธเจ้า ในฐานะเป็นน้องชาย ท่านเป็นพี่ชาย พี่ชายโดยธรรมะ เป็นน้องชายก็โดยธรรมะ

เราทำงานร่วมกัน แม้จะอยู่ไกลกันก็เหมือนกับอยู่ใกล้ ใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คือใจที่มอบถวายพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มีความมุ่งมั่นอย่างแนบแน่นในการที่จะทำงานเพื่อพระศาสนา เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่มหาชน โดยไม่ต้องคิดถึงอะไร ทำงานเพื่อให้ ไม่ได้ทำงานเพื่อจะเอาอะไร คิดอยู่อย่างเดียวว่า ชีวิตนี้เป็นสิ่งที่เกิดมาเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย

เมื่อได้รู้จักพระพุทธเจ้า รู้จักพระธรรม พระสงฆ์อย่างถูกต้องแล้ว ดวงจิตที่เป็น “พุทธทาส” ก็เกิดขึ้นในใจ ยอมมอบกายถวายชีวิตแด่พระรัตนตรัย คือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ตั้งใจทำงานเพื่อพระศาสนา ไม่ละเลยไม่เพิกเฉย ทำงานโดยไม่หวังอะไรตอบแทน ไม่หวังคำเยินยอ ไม่หวังคำสรรเสริญจากใครๆ ไม่หวังลาภ ไม่หวังยศ อะไรแม้แต่น้อย มีความคิดอย่างเดียวว่า **ทำงานเพื่อให้ ไม่ได้ทำงานเพื่อจะเอาอะไรจากใคร**

แต่ว่าเพราะอำนาจแห่งการให้ มันยิ่งได้ จึงเขียนหนังสือไว้ "ยิ่งให้ ยิ่งได้" ยิ่งเราให้ก็ยิ่งได้ คนที่ให้ได้นั้น คือคนที่ให้ไม่เอา ถ้าให้จะเอา มันไม่ได้ ได้ก็เหมือนไม่ได้ ได้มันน้อยไป ได้ไม่สมใจ ได้ไม่สมอยาก จึงเหมือนกับไม่ได้ แต่ถ้าเราทำงานเพื่อให้โดยไม่เอาอะไร ได้มาก็เหมือนกับไม่ได้ ใจไม่ได้ยินดีในสิ่งที่ได้ ไม่เพลิดเพลินมัวเมาในสิ่งนั้น เห็นแต่ว่ามันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น เพราะการทำดี ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นความสุขแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลายแล้วก็ได้อะไรมา

เช่นว่า ได้สมณศักดิ์ ไม่เคยคิด ไม่เคยหวังว่าจะได้ เพราะว่าไม่ได้อยู่ในวงการอะไรของคณะสงฆ์ แต่ทำงานเพื่อพระพุทธเจ้า ทำงานเพื่อพระธรรม ทำงานเพื่ออริยสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า ผู้หลักผู้ใหญ่ก็ทนไม่ได้ เลยต้องให้ แล้วนานๆจึงจะได้อีกที ได้เป็น **"พระปัญญานันทมุนี"** อยู่ ๑๐ กว่าปี จึงได้เป็น **"พระราชนันทมุนี"** เป็นอยู่อีก ๑๐ กว่าปี จึงได้เลื่อนเป็น **"พระเทพวิสุทธิเมธี"** นี่คือการได้ที่ไม่ขวนขวาย ไม่แสวงหา ไม่ได้ประจบประแจงผู้หลักผู้ใหญ่ เพื่อจะให้ได้อะไร

หลวงพ่อไม่ได้ไปหาผู้หลักผู้ใหญ่ เพราะไปหาพระพุทธเจ้าก็พอแล้ว ไปหาพระธรรมก็พอแล้ว ไปหาพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าโดยน้ำใจก็พอแล้ว ผู้อื่นนั้นเป็นผู้ต่ำต้อย แต่สิ่งสูงสุดของชีวิตก็คือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ต้องน้อมจิตไปคิดถึงพระรัตนตรัย ทำอะไรก็ทำเพื่อพระพุทธ ทำเพื่อพระธรรม ทำเพื่อพระสงฆ์ ไม่ได้ทำเพื่อตนเอง

ท่านเจ้าคุณพุทธทาส ซึ่งเป็นเหมือนพี่ชาย ท่านก็บอกว่า**ต้องเทศน์เพื่อทำลายตัวตน** เมื่อวันที่ ๕ เมษายนนี้ไปเยี่ยมท่าน พอนั่งลงท่านก็พูดว่า **ต้องเทศน์เรื่องการไม่เห็นแก่ตัว**ให้หนัก เทศน์ให้มาก เพราะคนเวลานี้มีความเห็นแก่ตัวกันเหลือเกิน ความทุกข์ความเดือดร้อนในสังคมไม่ได้เกิดมาจากอะไร แต่เกิดมาจากความเห็นแก่ตัว เพราะ

ฉะนั้น เราจะต้องต่อสู้ทำลายความเห็นแก่ตัวให้น้อยลงไป ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

อาตมาก็รับนโยบายนี้มา ก็เทศน์อยู่ ความจริงก็เทศน์แนวนั้น เพราะเทศน์แนวเดียวกันกับท่านเจ้าคุณพุทธทาส วันนี้ท่านตั้งให้เป็นแม่ทัพเสียแล้ว ไม่ใช่แม่ทัพธรรมดา เป็น "**แม่ทัพโลก**" เลยทีเดียว เป็นแม่ทัพโลกที่จะต่อสู้กับข้าศึกคือความชั่วร้ายทั้งหลาย อันมีความเห็นแก่ตัว เป็นต้น ก็เป็นความหนักใจในตำแหน่งที่ได้รับ แต่ก็ไม่หนักใจที่จะทำเพราะว่าทำอยู่แล้ว ปฏิบัติมาตั้งนานแล้ว จนกระทั่งวันนี้เป็นวันครบรอบวันเกิด ๘๐ ปี

อายุมีถึง ๘๐ ก็เรียกว่า แก่ ๘๐ ปี คณะศิษยานุศิษย์เขาก็ฉลองกัน ฉลองความแก่ ความแก่ที่มีฐานะที่เป็นประโยชน์ เป็นความสุขแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย ไม่ใช่แก่เปล่า ไม่ใช่แก่แดดแก่ลม หรือแก่ตามเรื่องตามธรรมชาติ แต่เป็นความแก่ที่เป็นสาระเป็นแก่นสาร คนอื่นเขาเห็นว่าเป็นประโยชน์ว่าทำสิ่งที่ดีที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ เป็นประโยชน์แก่พระศาสนา จึงได้มีการฉลองความแก่กัน

ในงานฉลองครั้งนี้ อาตมาเฉยๆ ไม่แสดงความคิดความเห็นอะไรทั้งนั้น แต่ว่าคณะกรรมการอันมีทั้งฝ่ายพระ ฝ่ายชาวบ้าน ฝ่ายพระในวัดก็มี**ท่านพระมหาผล** รองเจ้าอาวาส เป็นประธาน แล้วก็ไปนิมนต์**พระสุเมธาธิบดี** วัดมหาธาตุ เจ้าคณะจังหวัดพระนคร มาร่วมเป็นกรรมการด้วย เป็นประธานด้วย ฝ่ายคฤหัสถ์ก็มี**คุณสัญญา ธรรมศักดิ์** มาเป็นประธานในการเปิดงานเมื่อวานนี้ คณะศิษย์ก็มี**คุณนพดล เสริมศิริมงคล** เจ้าของห้างพาต้า **คุณโอสถ เลขะกุล** ซึ่งเป็นหมอ แล้วคนอื่นๆอีกหลายคนด้วยกัน ซึ่งไม่ต้องบอกนาม

ความจริงท่านเหล่านี้ทำงานก็ไม่ต้องการเอาชื่อเอาเสียง ไม่ต้องการเอาเกียรติอะไรทั้งนั้น แต่ทำด้วยน้ำใจ ที่มีความรัก มีความเคารพในธรรมะ ไม่ใช่รักตัวท่านปัญญานันทะ แต่ว่ารักธรรมะที่อยู่ในจิตใจของท่านปัญญา เห็นว่าธรรมะเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นคุณเป็นค่าแก่ชีวิต แก่สังคม แก่ประเทศชาติ ท่านเหล่านี้ได้มาบวชมาเรียนในวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ได้รับธรรมะเอาไปปฏิบัติ สร้างเนื้อสร้างตัว ก็มีความสุข มีความก้าวหน้าตามสมควรแก่ฐานะ เมื่อนึกถึงพระธรรม ก็นึกว่าใครให้พระธรรมแก่เรา เราก็ต้องบูชาผู้นั้น

มีผู้ไปถามท่านพระอานนท์ว่า จะบูชาพระธรรมนี่ จะบูชาที่ตรงไหน พระอานนท์ว่า ให้บูชาคนที่ให้ธรรมะแก่ท่านนั่นแหละ ท่านได้รับธรรมะจากใคร ท่านผู้นั้นว่าครั้งแรกก็ได้รับจากพระสารีบุตร ก็พระสารีบุตรนั่นแหละเป็นบุคคลที่ควรบูชา เป็นปูชนียบุคคล ท่านควรเข้าใกล้ควรกราบไหว้ ควรถ่ายทอดความงามความดีจากท่านผู้นั้น เอามาใส่ไว้ในจิตใจของตน

ถ้าเราได้รับถ่ายทอดธรรมะจากผู้ใดเราก็เคารพผู้นั้น เพราะว่าการเคารพนั้นก็เป็นธรรมะ เป็นการปฏิบัติธรรมอย่างหนึ่งเหมือนกัน ผู้ที่เคยบวชเรียนมีความสำนึกในเรื่องธรรมะ ในสำนึกในเรื่องผู้ให้ สำนึกถึงสถานที่ คือ **วัดชลประทานรังสฤษฎ์** จึงคิดว่าวันหนึ่งจะต้องตอบแทนให้คนได้รู้จัก ได้เห็นประจักษ์แก่ใจ

มันอยู่ในใจ คนก็ไม่รู้ไม่เห็น แต่แสดงออกมาด้วยการกระทำ จึงได้มาประชุมกัน ประชุมกันหลายครั้งหลายหน ถกเถียงกันในเรื่องว่าจะทำอย่างนั้น จะทำอย่างนี้ ต้องถกเถียงกัน ตกลงกันเป็นมติอย่างไรก็ทำตามอย่างนั้น นี่เป็นเรื่องที่ควรภูมิใจ อาตมาไม่ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องทำอะไรก็ทำไปตามชอบอกชอบใจ ในสิ่งที่เห็นว่าเป็นประโยชน์

บางเรื่องอาตมาก็ไม่ค่อยจะชอบเท่าใด เช่น พิธีการมากนี่ไม่ค่อยชอบ แต่ว่าก็ต้องให้ทำ เพราะว่าเป็นการกระทำด้วยน้ำใจ ที่มีความรักมีความเคารพต่อผู้ให้ธรรมะ ก็เลยทำให้ด้วยความพอใจ

บางเรื่อง เช่น ไม่ให้รถเข้ามาในวัดนี่ ในใจอาตมาก็นึกว่ามันจะไม่สะดวกแก่ญาติโยม แต่ว่าคนมามากให้รถเข้ามาก็ไม่มีที่จะเดิน รถจอดเต็มไปหมด คนคนหนึ่งมารถคันหนึ่ง หรือสองคนมารถคันหนึ่ง เหมือนวันอาทิตย์ โยมก็จะเดินลำบาก นั่งลำบาก แล้วรถก็ถอยไปถอยมาเสียงดัง ทำให้เกิดเป็นปัญหา เลยก็ต้องยอม

ในการทำงานคราวนี้มีความมุ่งหมายอยู่ที่ วัดสะอาดแล้ว มีความสว่างทางธรรม มีความสงบทางด้านจิตใจ

ในวัดนี่ก็แต่งอย่างสวยงามเรียบร้อย ปลูกต้นไม้ ทำสวนหย่อมให้สวยงาม ตั้งแต่ประตูวัดเข้ามา ให้โยมเดินมาได้เห็น ถ้านั่งรถก็ไม่เห็น ถ้าเดินมาก็จะเห็นสวนหย่อม ได้เห็นดอกไม้ ได้เห็นต้นไม้ ก็เกิดความชื่นใจ ความเหน็ดเหนื่อยเพราะการเดินก็จะหายไป เพราะได้เห็นสิ่งที่สวยๆงามๆ ที่ประดับประดาไว้

ที่ทำอย่างนั้นก็เพื่อฝึกคน ฝึกคนให้รู้จักสวยงาม รู้จักความเป็นระเบียบเรียบร้อย คนต่างประเทศที่เขาเจริญ เขาทำสิ่งสวยๆงามๆไว้ข้างถนน คนก็ไม่เหยียบไม่ย่ำ เขาไม่เดินไปที่ของสวยงามเหล่านั้น มันก็สวยงามอยู่ตลอดไป เราต้องการฝึกคนที่มาวัดให้รู้จักรักสวยรักงาม รักความประณีต รักความเป็นระเบียบเรียบร้อย จึงตกแต่งไว้อย่างดี ใบไม้สักใบก็อย่าถูกเด็ดไป หินสักก้อนก็อย่าถูกเก็บไป

แล้วก็อย่าทำอะไรให้แปดเปื้อน ท่านเข้ามาในวัดแล้ว อย่าทิ้งอะไรไว้ในวัด นอกจากรอยเท้าที่เหยียบย่ำไป อย่าทิ้งขยะมูลฝอย อย่าทิ้ง

อะไรไว้ ถังขยะเขามีวางไว้ทั่วๆไป เพื่อให้คนเอาขยะไปใส่ เราก็ต้องเอาไปใส่ที่นั่น เจ้าหน้าที่เขาคอยเก็บปัดกวาด ทำความสะอาดอย่างเรียบร้อยนี้ เพื่อฝึกคนทั้งนั้น เพราะเรามาประชุมกันมากๆ ต้องมาฝึกฝนอบรมจิตใจ

การมาวัดของเราแต่ละคนนั้น ต้องมาเพื่อการศึกษา มาเพื่อการปฏิบัติ มาเพื่อการขัดเกลาสิ่งที่มันไม่ถูกต้องให้เป็นความถูกต้องดีงาม จุดมุ่งหมายเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นโยมอย่าอึดอัดใจ ขอให้มีความสบายใจ

แล้วขอให้นึกว่า ที่ไหนๆเขาก็ไม่ได้ทำอย่างนี้ แต่ว่าที่วัดชลประทานฯ มี ทำอย่างนี้ ทำไม่เหมือนใคร เขาฉลองกันที่อื่นนั้น ไม่เหมือนเราฉลอง เขาฉลองแบบครึกโครม สนุกสนานแล้วก็มีอะไรหลายอย่าง แต่ที่นี่ไม่มีอะไร นอกจากเรื่องของธรรมะ เพราะวัดนี้เป็นวัดเผยแผ่ธรรมะ เป็นวัดประกาศธรรมะตั้งแต่เริ่มเปิดวัดมาจนบัดนี้

วัดชลประทานฯ เปิดมา ๓๑ ปี ย่างเข้าปีที่ ๓๒ แล้ว ยังไม่มีความสนุกในเรื่องอื่น แต่สนุกกันในธรรมะ เราสนุกกันทุกวันพระ เราสนุกกันทุกวันอาทิตย์ ญาติโยมก็มาสนุกรื่นเริง มีธรรมปีติ มีธรรมปราโมทย์ เกิดความสดชื่นรื่นเริงทางด้านจิตใจ เป็นความสุขอย่างหนึ่ง เป็นสุขที่ไม่เจือปนวัตถุ เครื่องล่อใจ

ถ้าเราหาความสุขจากเครื่องล่อใจ ก็ต้องจ่ายเงินมาก เพื่อหาความสุขนั้นๆ เงินไม่พอจ่ายก็มีปัญหา คือความทุกข์ ความเดือดร้อนใจ แต่ถ้าเราทำให้เกิดความสุขสบายทางจิตใจเราก็ไม่ต้องไปทำอะไร เรามานั่งสบายใจ ดูสิ่งรอบๆตัวเรา มีแต่ความสะอาด มีแต่ความสว่าง มีแต่ความสงบทางจิตใจ นี่ต้องการให้เป็นอย่างนั้น จึงได้จัดอย่างนี้

ในเรื่องอาหารการบริโภค ญาติโยมก็ไม่ต้องเดือดร้อนอะไร เพราะมีคนมาตั้งโรงทานคือทำอาหารเลี้ยงเปล่าๆ ไม่เอาสตางค์อะไรทั้งนั้น มูลนิธิร่วมกตัญญูมาทำอาหารประเภทของสด ของคาว คือใครกินเนื้อกินปลาก็ไปกินที่นั่น แล้วก็โรงอาหารเจของคณะ**คุณจำลอง ศรีเมือง** ผู้ว่าฯ ได้เอาอาหารมาเลี้ยงฟรี ไม่ต้องการเอาอะไรทั้งนั้น ทำให้เปล่าๆ ทำด้วยความรักความเคารพในพระธรรม จึงได้มาตั้งโรงทานอาหาร ญาติโยมก็ไปตักข้าวแต่พอดี เอากับพอดี กินให้หมด ไม่ให้เหลือสักเมล็ดเดียว เพราะถ้ากินเหลือ คนมากๆอย่างนี้กินเหลือก็จะกองเป็นถัง ไม่รู้จะเอาไปเลี้ยงหมูที่ไหน มันเป็นการสูญเปล่า

เราจึงกินแบบผู้ปฏิบัติธรรม และผู้ปฏิบัติธรรมนั้นกินง่ายๆ ข้าวราดแกงง่ายๆ ไม่ติดรสอาหาร ไม่ติดเปรี้ยวติดหวาน ไม่ติดมันติดเค็ม กินได้ทั้งนั้น **กินเพื่ออยู่ ไม่ใช่อยู่เพื่อกิน กินเพื่อให้ร่างกายเป็นไปได้ แล้วก็ใช้ร่างกายนี้ประพฤติธรรมต่อไป** อย่างนั้นกินสบาย แล้วโยมก็เอาไปใช้ที่บ้านมันก็สบาย ไม่ต้องลำบากในเรื่องการกินการอยู่ ไม่เกิดความฟุ่มเฟือย ไม่เกิดความสุรุ่ยสุร่าย แต่ก็จะเกิดการประหยัด

พระพุทธศาสนานี่สอนให้คนประหยัดอดออม ไม่สอนความฟุ่มเฟือยสุรุ่ยสุร่าย ในลักษณะตัดสินธรรมวินัย มีคำกล่าวว่า ธรรมเหล่าใดเป็นไปเพื่อความสุรุ่ยสุร่าย ไม่ใช่พระพุทธศาสนา ธรรมเหล่าใดเป็นไปเพื่อความความประหยัด นั่นคือพระพุทธศาสนา เราเป็นลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้า ต้องอยู่อย่างประหยัดอดออม ไม่สุรุ่ยสุร่าย

บางคนนึกว่าหาเงินได้ก็ต้องใช้ให้เต็มที่ ใช้ในทางที่สุรุ่ยสุร่ายไม่เกิดประโยชน์ เงินหมดค่าหมดราคา เราก็ควรเก็บเงินนั้นไว้ใช้ในทางที่เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ พระพุทธเจ้าท่านสอนให้ทำทาน ก็ไม่ใช่เพื่อ

จุดหมายอะไร แต่เพื่อให้เราทุกคนทำตนให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ เสียสละความสุขความสบายส่วนตัว เพื่อให้มนุษย์ทุกคนพลอยได้รับความสุขความสบายด้วย

ถ้าเรามั่งมีทรัพย์สมบัติ มีคนเดียว กินคนเดียว ก็ไม่ได้เรื่องอะไร แต่ถ้าเราเฉลี่ยความมั่งมีนั้นไปช่วยเหลือคนอื่นที่ยังขาดแคลน คนในบ้านในเมืองของเรานี้ มีประเภทที่ขาดแคลนอยู่มากมาย แต่ว่าไม่มีใครช่วยเหลือ เราก็ควรตั้งใจว่า เราจะช่วยเหลือคนเหล่านั้น ปฏิบัติในข้อที่เรียกว่า "ทำทาน" การทำทานนั้น เพื่อทำการขัดเกลาจิตใจ ไม่ใช่ทำทานเพื่อจะเอานั่นเอานี่

เวลาจะบริจาคอะไรก็อธิษฐานมากๆ เพื่อจะเอานั่น มันไม่ถูกต้อง เราต้องไม่อธิษฐานอะไร ถ้าจะอธิษฐานก็บอกว่า ขอให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ชนะความชั่วความร้าย ขอให้ข้าพเจ้ามีความอดทน หนักแน่น ขอให้ข้าพเจ้ามีสติปัญญา รู้รักบังคับตัวเอง ควบคุมตัวเองได้ อย่างนั้นจึงจะเป็นการถูกต้อง

พระสงฆ์องค์เจ้าเราก็ต้องช่วยสอนคนให้ถูกหน่อย อย่าสอนคนให้เกิดกิเลส เช่น โยมจะทำอะไรก็อธิษฐานเอา จะเอาอะไรก็อธิษฐานเอา นี่ยุให้โยมอยาก ให้มีตัณหา มีราคะ มีความต้องการมากๆ ทำบุญเพียง ๑๐ บาท ยกอยู่ตั้งนานกว่าจะลงไปในขัน เพราะว่ามีความต้องการเยอะแยะ ลงทุนนิดเดียวแต่จะเอามากๆ อย่างนี้เขาว่าเอากำไรเกินควรไม่ได้กำไร ถ้าทำอย่างนั้น

เราไม่ต้องนึกอะไร ถ้าจะนึกก็นึกอย่างหลวงพ่อว่า ด้วยอำนาจทานที่ข้าพเจ้าบริจาคนี้ ขอให้ข้าพเจ้ามีความอดทน มีความเข้มแข็ง มีปัญญา มีสติ มีความละอายบาป มีความกลัวบาปมากขึ้น เราก็จะมีกำลังทางใจ เราเอาชนะกิเลสได้ด้วยการให้ทาน

การรักษาศีลก็เหมือนกัน เรารักษาศีลเพื่อขัดเกลา เพื่อบังคับตัวเองให้มีระเบียบมีวินัยทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น เรามาอยู่วัด มานุ่งขาวห่มขาว ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีลนั้นคือความมีระเบียบวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบ นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบ นั่นเป็นคนมีศีล ถ้าเราไม่มีระเบียบมันก็ไม่มีศีล

บ้านเมืองของเรายังต้องการคนมีศีล มีระเบียบ มีวินัย การมีศีล มีระเบียบ มีวินัย เป็นฐานแห่งการสร้างชาติ สร้างประเทศ ประเทศชาติจะไม่รอด ถ้าคนขาดระเบียบวินัย คือไม่มีศีล แต่ถ้ามีระเบียบวินัย มันก็สบาย ไม่ต้องมีอะไร เมื่อตะกี้นี้ท่านเจ้าคุณพุทธทาสท่านพูดว่า เหลาจื๊อ เป็นอาจารย์ในสมัยเดียวกับพระพุทธเจ้า แต่เกิดที่เมืองจีน มีลูกศิษย์ลูกหามาก และมีคนไปถามว่า การปกครองนี่จะปกครองด้วยระบบอะไร ท่านก็ตอบว่าปกครองโดยไม่ต้องปกครอง นั่นแหละเป็นการปกครองที่ถูกต้อง

ปกครองโดยไม่ต้องปกครองคืออะไร คือทุกคนปกครองตัวเอง ควบคุมตัวเอง ไม่ต้องมีระเบียบ ไม่ต้องมีข้อเตือนใจ ไม่ต้องมีศาล ไม่ต้องมีตำรวจ ไม่ต้องมีอะไร เพราะทุกคนปกครองตัวเองได้

การปกครองตัวเองได้นั้น เป็นการปกครองที่สูงสุด เป็น **"ธรรมาธิปไตย"** แล้วก็เป็นประชาธิปไตยที่ถูกต้อง

เรามีประชาธิปไตยที่ไม่เข้าเรื่องกันอยู่ในสมัยนี้ ไม่เฉพาะแต่บ้านเมืองของเรา แต่มันก็ทั่วโลก ยังใช้ไม่ได้ เพราะว่าคนไม่รู้จักปกครองตัวเอง หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาสอนคนให้รู้จักปกครองตัวเอง คุ้มครองตัวเอง ควบคุมตัวเองได้ ไม่ว่าเราจะทำอะไร เราปกครองตัวเอง

ได้ เราจะเดินไปไหน เราก็ปกครองตัวเอง เดินมีระเบียบเรียบร้อย เดินตามกันไปเป็นแถวเป็นแนว ไม่รีบไม่ร้อน ใจเย็น เวลาจะไปทำอะไรก็ไปกันอย่างมีระเบียบ นั่นคือการปกครองตนเองได้

คนที่มีระเบียบวินัย คือคนที่รู้จักจัดตัวเองว่า จะต้องนั่งตรงไหน จะยืนตรงไหน จะเดินอย่างไร มันมีความสำนึกเกิดขึ้นในใจว่า เราควรจะทำอย่างไรในที่เช่นนี้ ในเหตุการณ์เช่นนี้ พูดตามภาษาง่ายๆว่า “รู้จักกาลเทสะ” เวลานี้ประเทศนี้ บุคคลเหล่านี้ เราควรจะประพฤติตนอย่างไร เป็นเรื่องที่ต้องฝึกฝนอบรมกัน แต่ว่าอบรมกันไม่ค่อยทั่วมันก็ยังไม่มีระเบียบเรียบร้อย

เช่น เวลาขึ้นเมรุเผาศพ นี่มันเป็นตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่าการไม่รู้จักปกครองตัวเอง แย่งกันขึ้นเบียดเสียดเยียดยัดกันขึ้นไป เหมือนกับควายเข้าคอกออกคอกอย่างนั้นแหละ มันไม่เรียบร้อย ดูแล้วน่ารำคาญ ที่วัดนี้จึงบอกว่า โยม เดินให้เป็นแถว เดินมาถึงก็วางดอกไม้ใต้โลง แล้วคนขวาออกขวา คนซ้ายออกซ้าย ก็ต้องยืนคุมอยู่ เพราะมีคนแตกแถวอยู่ มีคนเกเรอยู่ คนไม่รู้จักบังคับตัวเอง ไม่มีระเบียบวินัย พูดไปแล้วก็ไม่เป็นไท ไม่เป็นมนุษย์ ไม่เป็นพุทธบริษัท มันเป็นเรื่องอย่างนั้น จึงเกิดความเสียหาย

เพราะฉะนั้น ในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันที่เราทำกันอยู่นี้ เราทำงานเพื่อการปฏิบัติธรรม การปฏิบัติธรรมก็คือ การฝึกฝนอบรมจิตใจญาติโยมให้รู้จักมีระเบียบวินัย รู้จักบังคับตัวเอง มีความอดทน มีความอดกลั้น มีความเสียสละ มีความละอายในการที่จะทำความชั่ว ความผิดแม้เล็กๆน้อยๆ นั่นจึงจะได้ผลจากการกระทำ ถ้าเพียงแต่ว่าสักแต่ทำเพื่อความสนุกสนาน ยังไม่ถึงเป้าหมาย เราไม่ต้องการอย่างนั้น แต่ต้องการให้บรรลุเป้าหมาย คือเกิดความสงบ เกิดความเรียบร้อยในการเป็นการอยู่ทุกประการ จึงจะเป็นการถูกต้อง

พูดกะโยมเล็กๆน้อยๆ เพราะท่านเจ้าคุณพุทธทาส ซึ่งอาตมาเรียกว่า "พี่ท่าน" พูดมาหนักแล้ว หนักพอสมควรแล้ว จะอัดเทปนี้ไว้ ใครต้องการได้ไปเปิดฟังที่บ้าน เอาไปเปิดฟังที่ไหนๆ ที่เขามีการประชุมอะไรกันแล้ว จะถอดเทปนี้พิมพ์เป็นหนังสือเล่มน้อยๆ ไว้แจกจ่ายแก่ญาติโยมต่อไป

อาตมาขออนุโมทนาในน้ำใจของคณะศิษยานุศิษย์ทุกผู้ทุกคนที่ได้มีความเสียสละ ทนเหน็ดเหนื่อยมาเป็นเวลาหลายวันจนถึงวันงาน คือวันนี้ อันเป็นงานเรียกว่า **ฉลองความแก่ของอาตมา** ซึ่งเป็นครูบาอาจารย์ของท่านทั้งหลาย จึงขอขอบใจทุกท่านที่มีความเสียสละ ขออวยพรให้ทุกท่านมีจิตใจสูงพ้นจาก**ความเห็นแก่ตัว** จงทั่วกันทุกท่านทุกคนเทอญ

คัดจากหนังสือ **"ชีวิตเพื่อธรรมะ ธรรมะเพื่อชีวิต"** ตีพิมพ์ครั้งแรกในงานธรรมสมโภช ๙๐ ปี **พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)** ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ น้อมถวายเป็นอาจริยบูชาแด่พระเดชพระคุณ**พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)** ในฐานะปูชนียบุคคลแห่งโลก ต่อมาตีพิมพ์ซ้ำในหนังสือ **"๙๖ ปี ปูชนียบุคคลแห่งแผ่นดินไทย" พระพรหมมังคลาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)** และ**คุณซูม** หนังสือพิมพ์**ไทยรัฐ** ได้กรุณาเขียนย้ำทำให้แพร่หลายทั่วโลก : *สมชาย สมานวงศ์*

ดำเนินการพิมพ์โดย **สำนักพิมพ์ระฆังทอง**
๔๔/๘๑ หมู่ที่ ๑ ถนนพุทธมณฑลสาย ๖ ตำบลทรงคนอง
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ๗๓๒๑๐
โทร. ๐ ๒๔๘๒ ๑๖๑๗ โทรสาร ๐ ๒๔๘๒ ๑๙๔๑
มือถือ ๐๘ ๙๖๖๗ ๒๔๖๘
email: raghungthong29@hotmail.com

พิมพ์ที่ **หอรัตนชัยการพิมพ์**
๓๓/๒๘ ซอยเพชรบุรี ๕ ถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. ๐ ๒๒๑๕ ๙๖๘๑ (๔ สาย อัตโนมัติ) โทรสาร ๐ ๒๒๑๖ ๙๔๖๕
email: horatanachai@yahoo.com